

ARADI KÖZLÖNY

Előfizetési árak:

Helyben házhoz hordva:	Vidéken postai szétküld:
Egész évre . . . 12 frt	Egész évre . . . 14 frt
Fél évre 6 „	Fél évre 7 „
Negyed évre . . . 3 „	Negyed évre . . . 3.50
Egy óra 1 -	Egy óra 1.20

Kiadóhivatal:

Az „Aradi Nyomdatársaság”, főút 51. sz. a., havá hirdetések, előfizetési pénzek és a kiadás körüli panaszok küldendők.

Hirdetések díja:

Hat h. petit sor egyszer . . . 8 kr | Bélyegdíj külön . . . 30 kr
Minden következőnél . . . 6 „ | Nyiltár sora 20 -

Szerkesztőség:

Az arad-csanádi egyesült vasutak palotájában, havá a lap szellemi részét illető közlemények intézendők. Bérmentesen leveleket csak ismert kéztől fogadunk el.

Közíratokat vissza nem küldünk.

Olvasóinkhoz.

Bizalommal fordulunk a t. olvasóközönséghez, hogy a július-októberi évfolyamra előfizetését megújítani s lapunkat ismerősei, barátai körében jóakarattal terjeszteni sziveskedjék.

Az „Aradi Közlöny” beváltja ígéretének minden betűjét. Marad továbbra is, a mi volt: a szabadelvűség kitartó, elvhű harcos, az igazság és szókimondás tántoríthatlan híve, Aradmegye, Aradváros és a környék intelligens közönsége érdekeinek felkarolója, az eseményeknek, miket a politikai és társadalmi élet felvet, hű tükré nap-nap mellett.

Vállvetett munkássággal, semmi áldozatot nem kimélve igyekszünk odahatni, hogy az „Aradi Közlöny” minden tekintetben kielégítse az olvasóközönség fejlettebb igényeit.

Az új évfolyam elején a francia írók gárdája legkiválóbb tagjának tollából egy eszelmetől sziporkázó, meglepő fordulatokban és bájos ötletekben gazdag

regény

közlését kezdjük meg.

Az „Aradi Közlöny” vezéreziklirói közé számítja helyi munkatársai kívül az ország legnevesebb publicistáit és elsőrendű politikai kapacitáit. Távirati rovatunk az összes helyi lapokéi közt a leggazdagabb. Helyi rovataink élénkek, elevenek s a társadalom minden rétegének említésre érdemes mozgalmát felölelik.

Kérjük az előfizetéseket mielőbb megújítani, hogy a lap expedíciójában ne álljon be akadály.

Az „Aradi Közlöny” előfizetési árai:

Helyben	Vidéken
házhöz hordva:	szétküldve:
Egész évre 12 frt — kr.	Egész évre 14 frt — kr.
Fél évre 6 frt — kr.	Fél évre 7 frt — kr.
Negyed évre 3 frt — kr.	Negyed évre 3 frt 50 kr.
Egy óra 1 frt — kr.	Egy óra 1 frt 20 kr.

Egyes szám ára helyben 5 kr, vidéken 6 kr.

Az előfizetési pénzek, valamint hirdetési és egyéb díjak az „ARADI KÖZLÖNY” kiadóhivatalának („Aradi Nyomda-Társaság”) küldendők, ugyasint ide utalando minden oly ügy, mely a lap anyagi részét illeti.

Mutatványokat egy hétig ingyen és bérmentve küld a kiadóhivatal.

A magyar nyelv és a hadsereg.

Arad, junius 20.

A magyar delegációk tegnap befejezték üléseiket. A záró ülés utolsó tárgyát egy időközben fölhangzott disszonanciának harmonikus feloldása képezte, mely bár természete- és keletkezésének körülményeinél fogva kinosan érintette a kedélyeket, elintézésé által mégis több irányban tanulságosan és megnyugtatólag hatott.

Lobkovitz herczeg hadtestparancsnok ugyanis Budapest fő- és székváros hatóságához e hó 15-én intézett átiratában azon kijelentést tette, hogy a

budapesti térparancsnokság nem tartozik a magyar törvényhatóságokkal magyar nyelven levelezni, miután az ezen ügyet szabályozó 1840: VI. t. c. 9. §-a szerint csak a magyar ezredék parancsnokságai tartoznak a magyar hatóságokkal az állam nyelvén érintkezni.

A törvény — miként Lobkovitz herczeg egészen helyesen megjegyezte — világosan szól; de ha még sokkal világosabb és határozottabb volna is rendelkezése, nem a hadtestparancsnok, nem a katoná van hivatva azt magyarázni, hanem a felette álló legfőbb adminisztratív fórum, s ha ő kötelességszerűleg ehhez fordult volna utasításért, akkor értesülhetett volna róla, hogy egy kétév előtti delegacionális határozat alapján a közös hadügyminiszter még e hó elején egy rendeletet adott ki, mely a félszázad előtt alkotott hivatolt törvénycikk határozmányát a mai viszonyokhoz képest akként egészíti ki, hogy az egész hadsereg összes parancsnokságai minden olyan átirat- vagy beadványra mely magyar hatóságoktól vagy csak magánosok részéről is hozzájuk magyar nyelven intéztetik, ugyanazon nyelven tartoznak válaszolni.

És mivel a hadtestparancsnok ezt az alakilag helyesebb és eredményében is üdvösebb eljárást követni elmullasztotta, a képviselőházi delegátusok elnöke, Széll Kálmán volt kénytelen egy a közös hadügyminiszterhez intézett interpelláció által a felizgatott közvélemény megnyugtatóására mint Lobkovitz herczeg jövődöbeli tájékoztatására a helyzetet tisztázni.

A közös hadügyminiszter teljesen megnyugtató válaszával a kelletlen affér teljesen kielégítő megoldást nyert s egyéb baj nem történt, mint hogy a „Budapesti Hírlap” botrányhajhászó mohóságában akaratlanul is reklamt csinált a Wekerle kormányának és a mögötte álló többségnek, a mennyiben az ügy elintézéséből kitünt miként Wekerle a saját hatáskörében már előzőleg intézkedett az iránt hogy a delegáció hozott rezolúciója a közös hadügyminiszter által végrehajtsék, s a magyar nyelvnek, mint állam hivatalos nyelvének jogai az 1840-iki t. cz. hiányos határozatával szemben megfelelőleg kibővítettessenek. A B. H. dicsekvései élénken emlékeztetnek Lafontén legyére, mely a lovakat csipdesvén a teherhuzás sikerének oráslénrészét magának vindikálta. Mert bizonyos dolog, hogy ha a nevezett ujság megsem is keriti a hadtestparancsnok átiratát s le sem is nyomtatja azt a közvélemény tervszerű izgatásának undorító célzatosságával, az ügy a maga útján ugyan ezt a korrekt elintézését nyerte volna.

Az esetből azonban tanúságot merithetnek a közös hadsereg intéző körei is.

Mert a mily kevéssé kívánatos, hogy a katona politizáljon, ép oly szükséges mégis, hogy a polgári hatóságokkal és a társadalommal érintkező előkelőbb tagjai a közös hadseregnek bizonyos fokú politikai tapintattal birjanak. Elénk tudatával kell birniok azon körülménynek, hogy ha bár a helyzettel számoló józan magyar közvélemény s ennek kifolyása, a magyar parlamenti többség s a kormány nem is járulhat hozzá, hogy a hadsereg egysége a magyar nyelv melletti propaganda csinálás céljaira felapróztassék, mindamellett van egy bizonyos határ, a melyen ez a párt, mely ma a fenálló közjogi rend védelmének hivatását teljesíti, s mely hazafias és honmentő feladatának teljesítésében az ellenzéki sajtó destruktív agitációja által állandó támadásnak s a nemzet előtti gyanúsításnak van kitéve: tul nem léphet, és pedig nem csak azért, mert magát itthon lehetetlenné teszi, hanem első sorban a magyar állam nemzeties fejlődése iránti hazafias buzgalomból sem.

Az osztrák és magyar monarchia közjogi alapjainak s jelenlegi véderő szervezetének loyális védelme magyar részről nemcsak a trón fenállásának, hanem a magyar nemzet ujjáalakulásához szükséges föltételeknek biztosítását is célozza. E kettős célnek állandó szemeltartásán s minden oldalról való loyális és tapintatos méltatásán alapszik a monarchia dualisztikus szervezetének végleges megizmosodása, s a kik épen a hadsereg részéről e kettős indok és cél egyensúlyát egyoldalulag megbontani törekszenek, maguk járnak kezére ugyanannak a hatalmi törekvéseket szolgáló jezsuitikus ellenzéki agitációnak, mely az ő meggyőződésük szerint is állandó veszedelmét képezi a közrend és közbiztonságnak.

Belföld.

A vatikán nem akar kulturharcot.

A Pol. Corr.-nek Rómából azt jelentti vatikáni tudósítója, hogy Mgr. Agliardi, az új pápai nunczius Bécsben a magyarországi egyházpolitikai kérdések tárgyában a legelőzékenyebb instrukciókat vitte magával. A vatikáni körökben még nem adták fel teljesen a reményt, hogy végül mégis sikerülni fog megegyezésre jutni. Minden körülmény közt bizonyos az, hogy a szentszékek ügyben nem óhajtja a harczt, s ezt elkerülendő, minden, az egyház megváltozhatlan alapelveivel összeegyeztethető engedményre hajlandó lesz.

Wekerle tanácskozásai.

W e k e r l e miniszterelnök — mint Bécsből táviratozzák — tegnap délelőtt S t e i n b a c h pénzügyminiszterrel hosszasan tanácskozott. E tanácskozások befejezése céljából Wekerle még 2—3 napig Bécsben marad. Délután Wekerle hosszabb ideig tanácskozott a román követtel, G h y k a herceggel.

Az új beszterczebányai püspök.

Mint Bécsből jelentik, R i m é l y beszterczebányai püspök tegnap délelőtt fél tíz órakor tette le az esküt ö Felsége kezébe. Az eskületelen jelen volt C s á k y Albin vallás- és közoktatásügyi miniszter. Az esküformát S z ü r y Dénes kulturminiszteri tanácsos olvasta fel. Ö Felsége R i m é l y Károly püspököt az eskületete után az általános kihallgatás során fogadta.

Katonai beszállásolások.

A katonai beszállásolási törvény módosítása tárgyában törvényjavaslatot fog az őszi ülészakban a képviselőház elé terjeszteni a honvédelmi miniszter. A javaslat a férhelyekért fizetendő illetményeknek öt-öt évi időközök helyett hosszabb időre leendő megállapítását fogja célozni, a mely rendszabályt a bérösszegeknek folytonos emelkedése teszi szükségessé. A jövő évben is több mint kétszáz ezer forintra fog menni az a többlet, melyet a katonai igazgatás a beszállásolási törvény alapján rendelkezésére bocsátott férhelyekért és tartozmányaikért fizetni lesz kénytelen.

A helyzethez.

— Az „Aradi Közlöny“ eredeti tudósítása. —
Bécs, június 19.

A delegációk innen-onnan befejezték idej munkájukat. A mi még szóba jöhet, az inkább alaki természetű, mint érdemleges. A fődolog végre is a közösügyi költségvetés és az általános direktiva a külpolitika és a megszállt területek igazgatása számára.

Itt azonban láttuk, hogy a delegációk a költségvetést változatlanul megszavazták abban a mértékben, melyben a delegációkat megelőző közös miniszteri értekezlet az megállapították. Az történt megint, amit már évek óta következetesen tapasztalunk: a két pénzügyminiszter mind a két állam háztartásában az egyensúly fenntartásának szempontjából vizsgálja meg közös kollegáik előirányzatát, s aztán azt mondja: annyit meg annyit lehet engedélyezni, többet nem, gróf K á l n o k y, báró B a u e r és K á l l a y alkalmazkodnak ehhez a jó házigazdai parancshoz és az engedélyezett összeget úgy osztják be, hogy a legsürgösebbet, a halaszthatlant rögtön akti-

válják, a kevésbé égetőt pedig egyelőre elhalasztják,

A Delegátusok meg szigorú, minuciozus vizsgálat után úgy találták, hogy ebben a lelkiismeretesen szerkesztett előirányzatban nincs mit törölni és ha az ellenzék képviselői a delegációban a közös miniszterektől valamit megtagadtak, az nem a kért pénz volt, hanem csak a bizalom, a mi, ha még oly magasra becsüljük is az ellenzéki urak kedélyállapotát, kevésbé fontos, mint a nervus rerum.

Es még akkor is, ha pénzkérdésen alapulnak a barátságtalan ellenzéki beszédek, nem megtagadtak, hanem többet követeltek, így pl. nem állították ám, hogy nem kell a tisztek és katonai orvosok állományát emelni, hanem még harmadik akadémia fölállítását is követelték, a mi pedig több millióval terhelt volna meg a költségvetést.

De bocsánat! Az ifjucseleg delegátusok nem így cselekedtek, hanem a merev non possumus álláspontra helyezkedtek. Ők más külpolitikát akarnak, más hadseregalkotmányt, más igazgatását a megszállt területeknek. Ők egyáltalán egészen más államszervezetet akarnak, mint az érvényben álló, és mindenekelőtt és mindenek fölött pokróczgorombák és inparlamentárisak akarnak lenni. Itt persze mit sem lehet tenni; ezeken az embereken csak egy más világrészben lehetne segíteni, talán az amerikai Nyugat hátsóerdeiben, feltevé, hogy a färmerek meg nem linchelik, vagy az indiánusok nem szkalpirozzák őket. A konokság ellen, melybe ezek a politikusok beleették magukat, és az esztelenség ellen, melyet folyton elárultak, a nélkül, hogy logika és tények által észre lehetne őket téríteni, hatékonyan csak, úgy lehet eljárni, mint az okos K á l l a y tette, a kinek megvető modora miatt oly keserűen panaszkodtak az ifju cseh delegátusok. Pedig nem is volt megvető, csak azt tette, a mit jó társaságban tenni szokás, ha valakihez a legilletlenebb és legindiszkrétebb kérdéseket intézi egy parlagi ember: egy megjegygyezéssel az időjárásról felelünk neki.

Mindezek után el lehet mondani, hogy az idej delegációk tárgyalásaival tökéletesen meg lehetünk elégedve. Ismét bebizonyítottuk, hogy Ausztria-Magyarország következetesen ragaszkodik az őszinte békeszeretet politikájához, de e mellett nem hagyja figyelmen kívül védképességét, sőt folyton emeli és erősíti azt a nélkül, hogy csak egy vonalnyira is tovább menne, mint az állam pénzügyi érdekei megengedik.

Időjóslás a mai napra.

A központi meteorológiai intézetnek Aradra küldött táviratai szerint a mai napra a következő időjárás várható:

— Junius 21. —

Változó felhőzet. — Meleg. — Helyenként csapadék. — Zivatarok.

Uj ajánlat az aradi vízvezetékre.

— A Knuth-féle terv. —
(Vége.)

A Knuth által beadott terveket csak röviden kívánjuk ismertetni.

Legelőször is azt kell felemlitenünk, hogy az a hálózat, melyet az ő vízvezetéké ölelné át, egészen ugyanaz, mint a tervezett csatornázási hálózat; pedig a vízvezetéknek nagyobb területre kell terjednie, mint a csatornázásnak. Így kívánta ezt a tek. törvényhatósági bizottság; így tervezte ezt Meyer F. I. vállalkozó. Az ő vízvezetési hálózatába ugyanis több oly vonal van felvéve, mely Knuthnál hiányzik. Ilyen vonalak például: a főúttól a nagyváradi uton át a vaspályaházig, a Vécs-utca a választó-utcaig, a Kápolna-utca a Flórián-utczától szintén a választó-utcaig, az Adám-utca, a Szt.-István-utczának a Lujza-utczától az új-terem utcaig terjedő része, a halász-utca, a veréb-utca, az alsó-molnár-utczának az a része, mely a határ-utczától a part-utcaig terjed.

Ez mindenesetre lényeges dolog. A közegészségügynek igen fontos érdekei ugyanis elutasíthatatlanul követelik, hogy a vízvezeték hálózata oly terjedelemmel bírjon, miként a külvárosok főbb vonalai szintén el legyenek jó vízzel látva s létesíteni lehessen az u. n. közutakat is. Aztán meg a vaspályaház sem maradhat vízvezeték nélkül.

Ha már most a hálózatnak eredetileg már ily keretek közt való létesítésére köteles a vállalkozó: akkor nem jön kérdésbe, ha vajon egyes vonalakon melyeket fel kell a vízvezeték körébe vennie, meg lesz-e a beruházásnak megfelelő fogyasztás és jövedelem. Míg ellenben, ha az eredetileg elfogadott hálózat már ki van építve: újabb vonalak kiépítésére csak a megfelelő mértékű vízfogyasztásnak a biztosítása mellett lesz a vállalkozó köteles.

Mintán városunk közvetlen közelében nincsen oly magaslat, melyen a víztartókat aként lehessen kiépíteni, hogy a megfelelő víznyomás eléeressék, Knuth Károly v i z t o r n y o t tervez, melyet a Z o l t á n-utca végén építene fel.

Meyer F. I. ellenben a vízvezetékét, a Shone-féle légnyomásos rendszer (pneumatic water supply system) szerint kívánja kiépíteni. Víztartói a föld alatt kiépített, beboltított és földdel befedett medenczék; melyeknek a viztoronynal szemben mindenesetre megvan, a nyári meleg napokban különösen fontos azon előnyük, hogy a vizet sokkal hidegben tartják magukban.

TÁRCZA.

— Junius 21. —

Gizike vizsgálja.

— Az „Aradi Közlöny“ eredeti tárczája. —

A természet bódító virágillat ülte meg. A padok lázas kis hősnőt a fulladt levegő kezdte már lankasztani. A vizsgabiztos ur lagymatagon vetette hátra a zsölyére csontos vállait és egy csöppet sem bosszantotta, hogy az elnöki emelvény díszes vázájának pántlika-virága az orrát piszkálja; csak a nyugalomban levő professzor, a nagy „műkedvelő“ serteperelt fáradhatatlanul. Mint az aratások marokverője hordta az évi szorgalom szép aratását: térképeket próbálapokat, akvareleket és kis polyás izéket s mutogatta a boldog mamáknak, szaporán, nagy bőbeszédűséggel magyarázva, hogy az iskola minden vonalon a magyar motivumokat keresi: ő még ebben a subtilis bakaféketében is meglátja a magyar geniust.

Következett a vizsga oáza: a szaválás. A legtöbb vizsgát-hallgató tulajdonképpen a szavalatokért izzadja végig a vizsgát, mert előtte a tehetetlenség bizonyítása és az ingalengés törvénye már csak ócska, unalmas emlék.

Mikor a vizsgabiztos jelentette, hogy a növendékek szaválni fognak az ajtóban, hol

zsufoltan állottak a növendékek legszigorubb birái, a táncziskolai udvarló ifjuság köréből, halk moraj vonult ki a folyosóra. Móríc Jenő elsápadt, mint a fal, Fellegi Giza meg nekípirosodott, mint az árokpárti pipacs.

Volt is rá ok. Az elsápadásra, meg az elpirosodásra is. Mert a vizsgabiztos minden keresés nélkül egyenesen Fellegi Gizikét szólította ki, s mikor Gizike az ifjuság káprázatos bájosságával meghajtotta magát, mint epedő sóhaj, a Morócz Jenő neve lebbent el ajkairól.

A hallgatóság meglepetve eszmélt föl. Az ifjuság körében még jobban erősült a kíváncsiság moraja.

A mi pedig Morócz Jenőt illeti, egész nyugodtan merem koczkáztatni, hogy magán kívül volt. Csodálom, hogy félre nem beszélt, mint a lázbeteg.

Morócz Jenő neve úgy került a Giza ajkaira, hogy ő írta neki a vizsgai költeményét. A czime: „Letört rózsabimbó“ volt s Gizike a bevezető akkordokat meglehetősen elfogódiva szavalta; de mikor rátért az érzelmei fejtesére, mikor eltudta feledni, hogy száz szem tapad rá csodálkozva, elragadtatva, szunnyadó genie-je szárnyakat kapott, az ex-tanár nem győzte eleget a — mamák között — sepegni:

— Jászai, valóságos Jászai.

A költemény is megható poema volt. Hősnője egy leány, a ki elolthatlan szomjuságot érez a világot jelentő deszkák iránt. Nem ifjusági bárány-himlő ez, melynek romantikáján minden ifju lélek átvonaglik, hanem a genie öntudata. S ezt a szomjat eloltani nem tudja senki. Sejtelmek, lelkiismeret s az anyai szív se — a rózsabimbó letörik. Oh milyen érzéssel, milyen megrázó drámaiassággal tudta ez a leány hősnője lelkiharcsát festeni, mikor világgá megy, az anyai szív fájdalmas epedését visszaadni. Most már nem érezte, hogy egy egyszerű iskolai zárvizsga konvencziójának tesz eleget, teljesen átadta magát érzéseinek. Könyezve megsápadva figyelte a megilletődött közönség ezt az érzelmi orkánt s szinte nem is hallotta már az extanárt, a ki váltig ezt sepegte a fülekbe:

— Csodálatos talentum, valóságos Jászai és Márkus Emilia.

... A rózsabimbó letört, (szavalta tovább a leány) a festett világnak újabb áldozata van. Az eltévelyedett leányt elfelejtik, a művészet kőszá vándora egy kis falucskában meghal; de a költő ekkor sem lesz hűtlen ifjusága tündéréhez, a ki őt a lemondás költészetének lantosává inspirálja, tavasz ujultával a siron fris nefelejts-koszoruk diszlenek, szalagján e szavak: „A letört rózsabimbó“-nak:

Meg a lagymatag vizsgabiztos ur is elér-

A Meyer F. J. által benyújtott tervek szerint továbbá nagyszabású tisztító és mesterséges szűrő-berendezéseket kapnánk. Knuth ilyeneket nem tervez.

Kitűnik mindezekből, hogy először is Knuthnak a vízvezetési hálózata kisebb mint amilyent városunk közönsége a legelső berendezés gyanánt elfogadhat; továbbá, hogy az ő vízvezetési rendszerére jóval hátramaradottabb, a másik vállalkozónál. Végül, hogy tervei nem teljesek, mivel a tisztító és mesterséges-szűrő berendezésekre ki nem terjednek. Már pedig, amiként fennebb alkalmunk volt bővebben kifejteni, azokat mindenesetre szükségessé kell tartanunk.

A feltételek ismertetése után az albizottság a következőkben fejezi be jelentését;

A fennebb előadottakból kétségtelen, az hogy Meyer F. I. vállalkozónak feltételei főleg miután ő sem fogyasztási minimumnak, sem alapdíjknak a megállapítását, sem a fogyasztásnak bármely rejtett cím alatt való kötelezővételét nem kívánja; sokkal előnyösebbek városunk közönségére nézve, mint Knuthé Meyer egészen a saját költségére fogja végeztetni. Az is bizonyos, hogy az a rendszer, mely mellett Meyer F. I. tervezi a vízvezeték kiegészítését technikai szempontból sokkal előre haladottabb és több biztosítékot nyújtó, mint a Knuthé.

Mindebből valóban nem lehet egyéb következtetésre jutnunk, mint hogy Knuth Károly ajánlatát egyáltalában nem lehet olyanak tekinteni, mely miatt a Meyer F. I. ajánlatát mellőzni, vagy attól eltántorodnunk kellene, hogy a vele már oly régóta folytatott s ma már teljesen kielégítő stádiumba jutott tárgyalásokat befejezzük.

Ehhez képest tisztelettel javaslatba hozzuk a tekintetes Bizottság előtt, hogy Knuth Károly által a vízvezeték létesítése iránt tett ajánlatra kimondani méltóztatnék, miként azt elfogadhatónak, bővebb tárgyalás alá vehetőnek nem tartja és semmi helyes alapot nem lát arra nézve, hogy a miatt az ajánlat miatt a vízvezeték kérdésének a Meyer F. I. vállalkozóval folytatott tárgyalások nyomán való megoldását megakasztani engednünk vagy elhalasztanunk kellene,

H I R E K.

Június 21. Szerda. Róm. kath. naptár: Alajos. — Protestáns naptár: Alajos. — Görög-keleti naptár (június 9.): Alex, Czirill. — A nap két 4 óra 4 perczkor, nyugszik 7 óra 58 perczkor.

Szabadságharci emléktárgyak országos muzeuma (színházépület, II-ik emelet) nyitva van mindennap délelőtt 10—12 és délután 2—5 óráig. Bemenet díjtalan.

Kölcsey-Könyvtár nyitva van kedden, és szombaton 3—4-ig és pénteken 11—12-ig. Helyiség: polgári iskola, földszint.

Az „Aradi Közlöny“-re előfizethet bármely naptól, egy óra 1 forintjával, vidéken

postai széküldéssel 1 frt és 20 krajczárral. A fűrdődény alatt a kiadóhivatal pontosan megküldi az „Aradi Közlöny“-t az esetben is, ha az előfizető tartózkodási helyét többször változtatja. Levelezőlapon nyilvánítt kívánságra a kiadóhivatal a lapot 8 napon át díjtalanul bárkinek megküldi.

— Személyi hír. Salacz Gyula kir. tanácsos, polgármester a szárazéri társulat gyűléséről, Szegedről ma reggel hazaérkezik.

— A hivatalos lapból. A király a budapesti tudomány-egyetemen megüresedett altáji összehasonlító nyelvtudományi tanszékre dr Szinyei Józsefet, a kolozsvári tudomány egyetemen a magyar nyelvtudomány és irodalomtörténet nyilvános rendes tanárát, a rendszeresített illetményekkel nyilvános rendes tanárrá nevezte ki.

— A táblai elnök Aradon. Ritók Zsigmond a nagyváradai tábla elnöke tegnap reggel Aradra érkezett. Még a tegnapi nap folyamán Ottrubay Károly törvényszéki elnökkel megvizsgálta a törvényszék ügykezelését s mindent példás rendben talált. A táblai elnök még néhány napig Aradon marad.

— Kohl Medárd apát. Kohl Medárd drt, a hercegprímás életének bátor megmentőjét, a budavári merénylet alkalmából, királyi kitüntetés már érte. Az egyházi kitüntetés mostan következik: Kohl Medárdot ugyanis, mint értesülünk, legközelebb telki apátnak nevezik ki.

— Az adókvető bizottság folyó évi június hó 22-én a malomtulajdosok, marhakereskedő, magán-mérnökök, mészárosok, mézesbábosok, mozaique készítő, mozóintézet tulajdosok, műszerkereskedő, műszereszek, norinbergi diszmű kereskedők, órák és orgona készítő III. osztályu kereseti adóját állapítja meg.

— Az ügyvédi kamarából. Hollóssy Kálmán dr aradi ügyvéd az aradi ügyvédi kamara lajstromába folytatólag felvétellett.

— Harmadik uszoda. Az aradi hivatalnokok körében mozgalom indult meg arra nézve, hogy egy csupán a hivatalnokok és családjai szükségletének megfelelő uszoda állíttassék fel. A mozgalom élén egy vállalkozó szellemű tisztviselő áll, ki, mihelyt a végleges tervek és számítások elkészülnek, Aradváros összes köz- és magánhivatalnokaihoz felhívást fog intézni a megalakulás tárgyában. Az előzetes tervekből annyit már mostan is jelezhetünk, hogy a felállítandó uszoda a társaság tulajdonát fogja képezni, a társaság pedig mintegy 500 tagra van előirányozva, kik egyenkint az első évben körülbelül 4—5 forintot fizetnének, a következő években csupán fenntartási költség címén kellene hozzá járulniok mintegy 2—3 irrtal részjegyenként, A hangulatból ítélve van remény, hogy a hivatalnokok ezidejűleg oly

égetős szükségletén lett gyorsan segítve; a mi valóban ohajtandó is, mivel a mostani viszonyok között a „Neptun“ által követelt évad bér — 6 frt — oly magas, hogy azt különösen egy családos hivatalnok fedezni nem képes. Az előértekezleten általános volt az a fölötti megütközés, hogy a „Neptun“, mely tavaly a megnyitáskor mint a társadalom geraltta magát, ma a különben is nagyon megsonkitott évadra 6 frtra emelte az évadjegy árát, — teljesen bevonta a korlátolt időbeli használatu 5 kros jegyeket, ezzel lehetetlenné akarván tenni a kevésbé módosaknak a fűrdőhetést, csak azért, hogy a tavalyi osztaléknak az idej se maradjon mögötte.

— Közigazgatási bejárás. Aradmegye közigazgatásának küldöttsége Szathmáry Gyula alispán elnöklete alatt e hó 26-án ejti meg Deutch J. József birtokos solymosbucsvai iparvasutjának közigazgatási bejárását.

— A románok az egyházpolitika mellett. Boros-Jenőn már harmadik népgyűlésüket tartották meg a románok, melyen a kormány egyházpolitikai programja ellen tüntettek. A gyűlésen Bornea borosjenői pápa elnökölt, a ki hevesen fakadt ki az állami anyakönyvek és a polgári házasság célba vett behozatala ellen. Ugyan ily értelemben beszélt még Popp István aradi ügyvéd, számos pap és tanító. A népgyűlés végén az egybegyűltek — mintegy kétszázan — határozatilag mondták ki tiltakozásukat a liberális reformok ellen s azt is elhatározták, hogy a királyhoz folyamodnak felirattal.

— Az aradi ügyvédi kamara tagjai értesítetnek miszerint folyó évi szeptember hó 8. 9. és 10. napjain Szegeden országos ügyvédyűlés tartatik. Felhivatnak tehát mindazok, a kik a gyűlésen résztvenni szándékoznak, hogy ezt kamaránknál folyó évi június hó 30-ig bejelenteni sziveskedjenek. Azon kamarai tagok, kik a napirendbe felvehető indítványt óhajtanak előterjeszteni, kötelesek azt indokolt véleménynyel ellátva folyó évi június 30-ig a szegedi ügyvédi kamarához beküldeni, egyszersmind az indítvány beküldésekor megnevezni azon kamarai tagot, ki az indítvány előadására és indokolására az előadói tisztelet elvállalja, mert oly indítvány, melynek előadója ki nem jelöltetik, a tárgysorozatba felvehető nem lesz. Aradon, 1893. évi június hó 17. Hász Sándor elnök, kir. tanácsos, Vizer Péter titkár.

— Távirida Kurticsón. Mint a hivatalos lap tegnapi számában olvassuk, Kurticsón, Aradvármegyében az ottani postahivatalnál, azzal egyesített táviridahivatal létesítettett.

— Fűrdőárak a Neptunban. A „Neptun“ fűrdő évad és napi fűrdő jegyei a következő-

zékenyedett erre a nagyon szomorú befejezésre, alig tudta elmondani, mikor Gizike meghajtotta magát előtte.

— Remek, Gizike, remek!

A közönség csak e szavakra ocsudott föl. Es tapsolt, újra tapsolt! A királyi tanácsosné a ki valamikor a szinpadon leste el a teátrális hatásokat, oda is ment a padhoz és a meglepett loányt homlokon csókolta. Ujra taps! E taps volt a felköltött érzelmek reakciója; e taps csengett Gizike fülében egész életén. Dámon volt a taps, mely vezette.

Néhány hónap mulva Morócz Jenő Gizikének következő sorait vette:

„Jenő! Ne mondja, hogy költői agyrém vezette. Megyek igazolni az ön jóvendölését. Naponkint imádkozni fogok, hogy el tudjon feledni...”

Prózában elmondva e levelet, bizony nagyon szomorú dolog történt. A tekintélyes Fellegi ház szégyene és mélysége nagy bánata. Egyetlen leányuk, az engegelmis, az okos Gizike, nem törődve édes anyjának szivettépő fájdalomával, színészszé kóborolt. A szerecsélen egy kóbor, vert csapatral szókott meg, egy korhely színész karjaiba vette magát, hogy fátumát betölthesse.

A szülőknek csak szenvedéseit növelte a

dicsőség eltévedt hire, mely hozzájuk eljutott a Gizike nagy diadalairól. Egy hónap mulva már kiszorította a társulat hősnőjét, aki, hogy még inkább anyagot adjon a reklámnak, örült irigységében választóvízzel lesett Gizire a kullisszák mögött és ifjusága ellen merényletet intézett. Rettenetes volt a szülőkre a pokoli asszony cselszövénye. Titkos hírek jöttek, hogy a leány mindazonáltal jobban lesz, de szépségét kimarta a kegyetlen folyadék. Sebaj! Ifjuságát elvehette az örült asszony, de művészetét nem) Lázás diadaltudositások érkeztek, midőn az élelmes direktor ifjú hősnőjét, nem minden célzás nélkül a „Negyvenhetedik cikk“-ben mutatta be a közönségnek mellyel a megtiprott, tönkre tenni. Ohajtott Gizike nagy művészetével még jobban a közönség kegyébe vette magát...

S kisebb-nagyobb eltérésekkel évekig így jöttek, érkeztek a diadal hírek. Komoly helyekről gáncsolták már a nemzeti színház igazgatóságát, hogy miért nem látja meg a vidék e kolossalis tehetségét?

Az ifjúkori poeta, Morócz Jenő pedig szintén végigvezette a nyárspolgári karier hullámtalan tükörét. Mérnök lett a miniszteriumban, a kit a vidéki hidak teherképességének felülbírlására fényes napi díjak mellett utaztatnát.

Igy került N-re, egy délvidéki nagyobb

városba. Utcán öngyelegve szemébe tüntek a vidékies reklam-szinlapok, hirdette a „felülmulhatlan“ művésznő jutalomjátékát. Lelkében visszabizsergett a „Letört rózsabimbó“ románca. Megnézi az előadást.

A direktoron és a jutalmazotton kívül talán ő neki fájt legjobban a szórványos közönség. Alig lézengtek a színházban, azok is álmosan, unatkozva...

Felgördült a függöny. Egy sápadt, megtört asszony lépett elő. Semmi taps! Semmi koszorú! Meghajtotta magát úgy amint egykor elszavalta a „letört rózsabimbót.“

Egy deákgyerek félhangon jegyezte meg a szavaltat végén:

— Nagyon limonádés, érzékeny história biz' ez.

Jenőt megszáditotta az ifjúkori emlék. Szükségét érezte, hogy fris levegőre jusson. Odahagyta páholyát.

... Amint a páholfolyósón végig megy, az öltözőből kihangzott egy durva, zabolátlan férfi hangja:

— Te rongy! Szégyeld magad. Még rá kell fizetnem a jutalomjátékodra. Hogy fizetjük ki a vendéglőst? A primadonnánk kétszáz forint maradt tisztán. S nekünk egy fillér se. Te rongy...

Verner László.

leg vannak megállapítva. Személyjegy felnőtteknek egész időnyre 6 frt. Tanulók és gyermekeknek 4 frt ugyan ezeknek havijegy 2 frt. Tanárok és tanítóknak 5 frt. Uzsás tanítás 3 frt. Bérlet tiz fürdésre 1 frt. Egy fürdés személyenkint 12 kr. A fürdő női osztálya csütörtökön megnyitattik.

— **A községi nőipariskola kiállítása.** Az aradi községi nőipariskola munkakiállítása folyó hó 25-én vasárnap nyílik meg s folyó hó 28-ig tart. A kiállítás a napokon megszemlélhető reggel 9-től 12-ig, délután 2-től hétig. A kiállítás a marosparti nagy épületben lesz. A kiállítás mint minden évben, az idén is gazdag lesz.

— **Áthelyezett tanfelügyelő.** A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter, Sebeszth a Károly zolyom-vármegyei kir. tanfelügyelőt eddigi minőségében Temes vármegyébe helyezte át.

— **Hamis egykoronások.** Alig kerültek forgalomba a csinos egy koronások, már is hamisitják. Az alumíniumból készült koronák mellett, melyek azonban könnyűségükben fogva könnyen felismerhetők, újabb fehér fém-ből készült koronák vannak forgalomban. A király fejének és a főiratoknak metszése kitűnő; a hangról sem lehet ráismerni a hamisításra. Egyedül a köriratról lehet fölismerni a hamis pénzt. E főirat helyett: „Bizalmam az ősi erényben“, ez olvasható rajta: „*Bizalmam az ősi erényben.*“

— **A kitüntetett polgármester.** Gyuláról jelenti levelezőnk, hogy Duttka y Bélának, Gyulaváros polgármesterének, kinek ő felsége a gyulai honvédlaktanyák építése körül és a közügyek terén kifejtett buzgósa elismerésül a Ferencz József-rend lovagkeresztjét adományozta, a keresztet vasárnap délelőtt 10 órakor a város rendkívüli közgyűlésén tűzte fel Tallián Béla, Békésmegye főispánja.

— **A honvédsírok.** Az aradi régi temetőben elhanyagolt állapotban hirdették az aradi honvédek dicsőségét a honvédsírok. Gondos, ápoló kéz csak alig-alig ért hozzájuk. Most végre annyi év után a város törvényhatóságának meghagyásával a mérnöki hivatal csinosan parkírozattatta a honvédsírokat. Most emelik a rácskerítés talapzatát s jelölik meg méltó emlékkövel a névtelen hősök sírjait. Ma délután szállítják ki a sétány végéről azt az obeliszket, mely a város utczaiban 1849 február 8-án elesett honvédek dicső emlékét hirdeti s helyezik el a régi temető honvédsírai fölé. A honvédsírok még a hét folyamán oly rendezettek lesznek, hogy állapotuk méltó lesz a hősök emlékéhez s méltó Aradváros kegyeletos közönségéhez.

— **Kutba fult kocsis.** Miliák József pékmester szombaton Sályi községben járt Máhók András kocsisával. Míg a gazda a szekérben szundikált, az alatt András kicsis, a ki jóra való munkaszerető ember volt, a lovakat itatni a kuthoz lépett. Egy deszka hirtelen megbillent a lába alatt, a mélyébe zuhant s odaveszett. Mikor a gazda fölbredt, kereste kocsisát a bokrok és cserjék között, nem is sejtven, hogy a szegény legény ezalatt a kutban élet-halál küzdelmet folytat. Csak másnap reggel tudták meg, hogy a kutba veszett, mikor a víz fölvetette a holttestet.

— **Kézimunkakiállítás.** Az aradi izr. leányiskolának megtekintésre méltó kézimunkái az évzáró vizsgálatok alkalmából ma és holnap továbbá folyó hó 29-én lesznek az érdeklődő közönség által való megtekintetés céljából az iskola negyedik osztályu termében kiállítva.

— **Nyolcz éves gyilkos.** Nápolyban egy nyolcz éves kis leány meggyilkolt egy uzsorás nőt, a mi valóságos népzündületet okozott. A gyilkos leánya, egy Campanio Anna nevű halászleány, adósa volt az uzsorás nőnek, valami jelentéktelen összeggel, s mikor a fizetésnapján a leány halásztást kért, az asszony megszidta és megfenyegette, utóbb verekedni kezdtek s a kis leányt földhöz vágta az assz-

zony. Ekkor a leány késtrántottt előzsebéből, ellenfelét több helyen megszurta s elfutott. Az egész Mercato-városrész üldözni kezdte, a leánya befutott egy palotába, föl szólította a portást, hogy a kaput azonnal zárja be. Néhány perc alatt ezernyi tömeg ostromolta a kaput s az oda futott négy rendőr kénytelen volt segítségért menni. Szerencsére, éppen mikor a tömeg megakart rohanni a kaput, 18 rendőr jelent meg, később ismét egy 50 főből álló szakasz s ezek a tömeget visszaverték. A rendőrök középre fogtak a fiatal gyilkost s mialatt az utcán haladtak, valóságos harc keletkezett a tömeg és a rendőrség közt. A tömeg jobbról-balról ütötte a leányt, aki különben nagyon erőlesen védekezett, visszaütögette a tömeget. Egyszer nagy veszélyben forgott. Egy fiatal gyerkőc megragadta a hajánál fogva s földre rántotta és ha két rendőr ki nem szabadítja, azonnal meglinchelik.

— **Ki akar erdőőr lenni?** A földművelési miniszterium felhívja mindazokat, aki az erdőőri szakánfolyamou részt akarnak venni, hogy ez iránti elhatározását július hó végéig jelentse be.

— **Sulyos baleset.** Tegnap reggel az Andrány-czég Petőfi-utcza rakartárából Schmid József ujaradi munkás vasrudakat szállított ki egy kocsira. Egyszer nagy sebbel-lobbal jött ki s az épen ott haladó Schlosszer Imre 8 éves fiú fején a vasrudal sulyos sérüléseket okozott. A szerencsétlenül járt fiút beszállították a közkórházba, a vigyázatlan munkást pedig letartóztatták.

— **Színház, melyet a közönség gyújtott föl.** Ni mes-ben, a bikaviadalok színházában tegnapelőtt óriási zürzavar volt, mert Quadrilla, a fő-toreader nem akart föllépni, mielőtt ki nem fizetik a közönség erre dühbe jött, tüzet gyújtott a fapadokon, úgy, hogy nem telt beletiz perc s az egész arénalángban állott. Mire a tüzőtök megérkeztek, a szinkör háromnegyedre már elhamvad. Egy század katona csak nagy fáradsággal tudta a rendet föntartani. A rendőrség, mely eleinte tehetetlen volt a hatalmas tömeggel szemben, később mégis elfogott néhányat a gyújtogatók közül.

— **Utoállítás.** Utoállítás volt tegnap az aradi várban. Megvizsgáltak összesen 15 hadkötelest, akik közül csak 4 vált be.

— **Korlátolt szállítási tilalom.** A kereskedelmi miniszter a mult évben Oroszországból szállítandó árukat a kolerajárványra való tekintettel az országból kitiltotta. Most egy újabb rendeletével csak a használt fehérneműket, ruhákat és rongyokat tiltja ki.

— **Baleset a bányában.** Apatelekről írja levelezőnk, hogy Fontyán Zacharie nevű munkás az ottani kőbányában robbantás közben sulyos égési sebeket szenvedett. A sérültet a borosjenői kórházban ápolják.

— **Veszélyes kalandornő.** Marineszku Zsofiáról, egyik ritka szép 17 éves jécsai illetőségű leányról szól az ének. A „Szép Zsofiát“ ismerték sokan. Nem egy férfi szívét hálózta be ravasz csábításával. A gyöngéd szerelmi viszonyok aztán rendesen azzal végződtek, hogy a leány a szerelmes férfiakat meglopta és megszökött. Legutóbb Vingán egy odavaló jómódu földmivest, aki mi or Jóvat csábított el. Elhitette vele, hogy hozzá megy lakni és a háztartás vezetésére 110 frtot csalt ki. A Zsófiának a legelső dolga volt a radra szökni, a hol az odaküldött távirati megkeresésére egy rendőr elfogta. Vidám társaságban ült egy szállodában, pezsgős palackok mellett. Beszállították a vingai kir. járásbíróshoz.

— **A mechanikai színház.** A cirkuszen álló helye ismét megnépesült. A Gierkeféle mechanikai színház felütötte tanyáját, s ennek mutatványai mulattatják most az efféle előadások iránt fogékonyságú bíró publikumot. A ködfátyolkepek igen sikerültek, s kaleidoskop-páratlanul áll a jobbnévű, hasonló színházak bemutatottjai között. A műsor csaknem naponta változik, s így ajánlhatjuk a színház többszöri megtekintését is. Gierke különben bejárta csaknem egész Európát, s a lapok mindenfelé dicsőítőleg emlékeztek meg működése felől,

— **Apró halászkok.** Tegnap egész sereg apró emberkét szedett össze a rendőség a Maros kubikjai mellől. A gyerekek fákat törtek le s azokkal rögtönzött horoggal halásztak a kubikok szélén, a hol bizony nagyon mély a víz s a ki belepottyán, könnyen benne is maradhat. Figyelmeztetjük a szülőket, hogy tiltsák gyermekeiket a halászás könnyen végzetessé válható sportjától.

— **Ribillió.** Nagy ribilliót csináltak tegnap a kofák a piacon. Rajta érték ugyanis Kramer Anna újanáti leányzót, hogy lopja a ruzákat s ezért meg akarták lynhelni. A rendőr mentette meg a libatolvajt a veréstől. Háromszöri motozás után több pár baromfi arát találták meg nála.

— **A legszebb.** Tót-Komlós-on, mint levelezőnk írja, vasárnapon népnünnep volt, a melyen szépségversenyt s rendeztek. A jury-nek igazán nehéz feladata volt s mikor a szöke, barna és fekete szépségek nagy sokaságából ki kellett választania azt, a ki a legszebb. Végre meghozták a varva várt ítéletet: Szitta Teréznek ítéltek oda a legszebb versenydíjat, egy gyönyörű szép rózsabokrétát. A legszebb azonban, a mikor átadták neki a diadaljelvényt, elfintorította orrockáját s gunyos mosolylyal mondotta:

— Hsz ennek a bokrétának manzsettája sincsen.

Mire az egyik udvarias rendező nyomban fölajánlotta a manzsettát az — ingéről.

— **A halvány kép.** Egy berlini újság a következő rémes történetet meséli: A város egyik temetőjében a sirásó a minap azzal volt elfoglalva, hogy egy szegény halottnak utolsó ágyát elkészítse. Eppen a sir mélyében állt, fáradtan dölve kapájába, mikor szeme előtt hirtelen halvány kép villant meg a levegőben. A sirásó megrémülve nézett körül, s mikor első ijedtsége elmúlt, a város adóvégrehajtóját fedezte föl a sir szélén. Az ismert férfiú egy fizetési meghagyást lobogtatott a kezében, s így szólt:

A lakásán nem találtam meg az urat, hát ide hoztam ezt a kis fizetési czédulát.

A sirásó, aki egyébként békés és hallgató férfiú, felháborodva válaszolt:

— Hallatlan és botrányos dolog ez! Hát mára a sir mélyén sincs nyugtatóletek az embernek?!

— **Katona zene.** A Lineberg József (Wittmann-féle) kerthelyiségben ma este a katonazenekar hangversenyt rendez érdekes és változatos műsorral. Az építkezés nem fogja gátolni a közönséget, mert a nyári helyiség és a kert teljes kényelmet nyújt.

— **Pályázatok.** A szombathelyi pénzügyigazgatóságnál pénzügyi fogalmazói áll. 2 hét alatt. A sepsi-szent-györgyi adóhivatalnál gyakornokjelölti áll. 14 nap alatt. A kolozsvári bírósnál albírói áll. 2 hét alatt. A székesfehérvári bírósnál III. oszt. hivatalsszolgái áll. 4 hét alatt. A his-czelli bírósnál írnöki áll. 28 nap alatt.

A nőgyelet a tűzkárosultakért.

Az aradi polgári jótékony nőgyelet választmánya tegnap délután ülést tartott, mely alkalommal előterjesztett a tűzkárosultak javára rendezett népnünnepély és hangverseny leszámolósa, mely szerint az összes bevétel volt 926 frt 50 kr, kiadás 256 frt 79 kr, a lövész egyletnek 10 százalék 55 frt 47 kr, marad tisztejövedelem 614 frt 24 kr.

A jótékony nőgyelet választmánya a következő részletes számadás és köszönetnyilvánítás közlésére kérte fel szerkesztőségünket:

Felülfizettek: Krispin József 25 frt, D. O. 20 frt, Atzél Péter 5 frt, Hőszly Jakab 5 frt, Takácsy Sándor 4 frt, Salacz Gyula 3 frt, Segall Gabrielle 3 frt, Róhrich vendéglős 10 frt, Nagy Józsi zenész 5 frt, Hegedüs László 2 forint, dr. Avarfy Imre 2 forint, Halmay Andor 2 frt, Meixner és Bogas 2 forint, Bisztriczky József 2 frt, Virágh Lajos 1 frt, dr. Keresztes Gyula 1 frt, Spielmann Ignác 1 frt, Konvalina Jakab 1 frt 80 kr, dr. Kell Manó 1 frt, Vollák József 1 frt, Magyar M. 1 frt. Heeger Ernő 1 frt, Kell Lipót 1 frt, Németh Elek 80 kr, Knöfel Lajos 70. N. N. honvédfőkapadnagy 80 kr, dr. Bácskay Béla 80 kr, Steiner Adolf 80 krajczár, N. N. 80 krajczár. Obetkó Kálmán 70 krajczár, R. János 70 kr, Lusztig Adolf 60 kr, H. R. 60 kr, Mayer J. 60 kr, N. N. 60, N. N. 60 kr, Bauer József 50 kr, Nyáry Vilmos 50 kr, Bei-

cher Károly 50 kr, Hints Péter 50 krajczár, S. K. 50 kr, N. N. 50 kr, Antonovits J. 40 kr, N. N. 40 kr, Kovács József 40 kr, N. N. 30 kr, Kristyórá János 30 kr, Tedeschi Viktor 33 kr, Ring Béla 30 kr, Tagányi Gusztáv 30 kr, Varsassy Lajos 30 krajczár.

A fényes anyagi és erkölcsi siker csak oly módon volt lehetséges, hogy Aradváros egész társadalma összeműködött a nemes cél érdekében. Valóban megindító közönségünk páratlan áldozatkészsége, mellyel a tűz által hajléktalanokká váltak nyomorának enyhítésén fáradozott.

Az aradi polg. jót. nöegylet forró hálával eltelve kedves kötelességének tartja első sorban a főrendezőnek: Kovács Vincze tanárnak hálás köszönetét nyilvánítani, a ki valódi önfeláldozással fáradozott az ünnepély sikerén, nemkülönb a hangversenyen közreműködött hölgyeknek és uraknak. A hangverseny fényét emelte Deister Jakowlewna Olga urhölgy, szt.-pétervári zongoraművész nő fellépése, a ki körünkben időzén, készséggel áldozott a jótékonykodás oltárán, nemkevéssé Antalffy Boriska, Deutsch Elza, Földes Lujzika, Haag Mariska, Kertay Ilma, Péterffy Sarika, Róbitsek Margit, Székal Gabriella és Vasida urhölgyek; Heller Mór, Hőszy Jakab, Námenyi Lajos, Schweiger Adolf és Vizer Dezső urak szives közreműködése.

Ugyszintén az „aradi dalegylet” s annak lelkes elnöke Zemplényi Sándor ur, kiknek szives közreműködése nagyban elősegíté a népünnep sikerét.

Nagy hálával tartozunk a sajtónak. Hirlapjaink lekötélő szives készséggel támogatták ügyünket.

Nemkülönb a lelkes táncrendező Dr. Káldy Gyula, Námenyi Lajos, Scherhag Ernő, Schuck József, Schweiger Adolf, Szöllösy István, dr. Traytler Andor, Vizer Dezső, Wagner József urak és a rendező bizottság többi külön fel nem sorolt tagjainak kik nem eléggé méltányolható buzgósággal fáradoztak ügyünk érdekében.

A népünnep rendezésénél Kovács Vincze uron kívül Györgyössy Rudolf, Lászká Lajos, Scherhag Ernő, Széchy Akos és Wagner József urak fáradhatlan tevékenysége kötelezett bennünket nagy hálára.

Csikó Alajos ezredes ur a házi ezred zenekarának átegedésénél tanusított szives, lekötélő előzékenységet.

A jótékony cél iránti lelkesedésben társadalmunk valóságos nemes versenyre kelt és fogadják különösen azon urak, a kik a nyári áldozatok is hoztak az ügy érdekében, legmelegebb köszönetünket.

Különösen: Réthy Lipót és fia urak, kik az összes nyomtatványokat ritka szíveséggel ajándékban készítették. Krispin József ur a pompás Bösendorfer-féle zongoráért járó díjját nagylelkűen elengedte. A terem izléses díszítését Reinhardt Fülöp ur szép kárpitokkal, Keller Gyula műkertész ur pedig pomsz délszaki növényekkel önzetlen készséggel eszközölték. Klein Mór és fia cég a jegyek elárúsítását vállalta el szokott készséggel.

Legmelegebb elismeréssel tartozunk Aradváros közönségének is, kit a kegyetlen rossz időjárás a hangverseny alkalmával valóban próbára tett, de nem bírta befolyásolni szives áldozatkészségét, valamint a t. felülíreteknek.

Legnagyobb sajnálatunkra, de saját kívánságuk folytán el kell hallgatnunk azon hölgyek és urak nevének fölemlítését, a kik ezenkívül szintén a legnagyobb előzékenységgel, szíveséggel támogattak ügyünket.

Fogadják mindazok, a kik bennünket jóakarattal és segítségükkel támogattak, legmelegebb köszönetünket. Jutalmuk legyen a tudat, hogy a tűz által hajléktalanokká váltak nyomorát enyhítették, nemkülönb a szerencsétlenek hálás emlékezése.

Arad, 1893. június 18.

Az aradi polg. jót. nöegylet választmánya nevében.

Özv. Hudecz Ferenczné,

alelnök.

Koritsánszky Berta,

alelnök,

rend. biz. elnök.

H y m e n .

Pick József a temesvári „Gyártelep” sör-főzde részvény-társaság a r a d i főraktára e hó 25-én d. u. fél 6 óraker esküszik örök hűséget Budapesten a dohányutczai izr. imaházban özv. Popper Lajosné kedves és bájós leányának, Anna kisasszonynak.

Láng Zsigmond, a Neumann testvérek cég tisztviselője Aradon, eljegyezte Frankl Mihály Pa.-f.-vanyi uradalmi intéző leányát, Adél kisasszonyt.

Egyletek, Társulatok.

(*) Jövahagyott zárszámadások. A kereskedelmi miniszter az aradi kerületi betegsegélyző pénztár 1892. évi zárszámadásait jövahagyta.

Mulatságok.

Június 25. Az aradi munkás dalegylet júniálisa (Csálai erdő.)

(=) Egyeteml ifjak vigalma. Az aradi illetőségű egyetemi ifjak táncmultságának rendező bizottsága tegnap délután alakult meg, s a multság határnapját július hó elejére tüzték ki. A városban az est iránt már is nagy érdeklődés mutatkozik, s valószínű, hogy a napon a városligeti virgadó nagyterme szünek fog bizonyulni.

(=) Az aradi kereskedelmi akadémia ezidén érettségét tett növendékei f. hó 28-án nyári táncviralmat rendeznek a városligeti virgadó nagytermében. A kedélyesnek ígérkező táncmultságára a rendezőség a napokban szétküldi a meghívókat.

Színház, irodalom és művészet.

* Jókai Mór képes diszkiadásának nyolczadik füzeté most hagyta el a sajtót. Ezen füzet, mely a Magyar Nábob folytatását tartalmazza, a szövegképeken kívül ismét egy színes aquarellképet is tartalmaz. Az eddigi 8 füzetben már 4 ily aquarellt nyújtott a kiadó s a következő füzetekben további 4 színes aquarellképet várható. A képek a diszkrét színezés, művészi felfogás és tökéletes reproductio remekeinek mondhatók. A Magyar Nábob ezen diszkiadása 17—18 füzetben Jókai Mór jubileumára teljesen elkészül s az ünnepnek egyik legszebb emlékét fogja képezni. Egy füzet ára 40 kr. Kapható minden könyvkereskedésben.

* Vandalizmus. Mithlhausenből írják: Az itteni képkiallításban hétfőn este egy husz éves fiatal ember Sinaldini egy festményéből a női főalak arcát kivágta. Belerzeretett az arcba s minden áron bírni akarta. A gyalázatos merényletet csakhamar észrevették s a tettesnek a kiletét is kiküldték. A fiatal ember bevallotta atyjának az elkövetett vandalizmust, de még az éjszaka megszökött. A műegylet, tekintettel az apa előkelő társadalmi állására, nem jelentette fel az esetet a bíróságnak, hanem megelégedett azzal, hogy az apa a kép árát, 1200 márkát megfizette.

* Színházi apró hírek. — Lányi Szidi, a vidék egyik legtehetségesebb fiatal énekesnője, tegnapelőtt vendégszerepelt Makón, Polgár Károly szíatársulatánál. A Suhanczot adta igen szép sikerrel. Polgár azonnal szerződtette. A kisasszony Postás Milka adja a „Madaraszban.” — K. Kopács J. Juliska most ismét vidéken arat diadalokat. Jelenleg Komáromban szülővárosában van, a kol a Nebántvirág czimszerepében és mint Postás Milka ragadta el a közönséget. — Monti Suhanczának az előadási jogát Sullivan kiadója megszerezte Angolország területére.

* Az Athenaeum Képes irodalomtörténetéből (szerk. Beöthy Zsolt), mely a tartalom és illusztrációk egyre fokozódó gazdaságával minden két hétben pontosan megjelenik, ezuttal már a 7-ik füzet hagyta el a sajtót. Ebben Szilády Aron folytatja az előbbi füzetben megkezdett értekezését a XVI. sz. lyr. költészetéről. Kardos Albert külön cikkekben foglalja közli Balassi Bálintnak kora legkiválóbb lyricusának kalandos életének fejtegetésével: Badiós Ferencz a XVI. századi elbeszélő költészetéről ír. Különösen tanulságossá teszik e szemléletet a nagy gondolat és izléssel összeválogatott illusztrációk: Heitai Zoltárokönyvének s Balassi első (s egykoru kiadásban egyedüli) művének, a szülei vigasztalására fordított beteg lelkeknek két-

két kis lapja, továbbá Esztergom vára és a sztambuli Héttorony, amaz Balassi harczáról, emez annyi jó XVI. sz. lantosnak képe is; mutatóványok vannak továbbá Tinódi Egervárból (az eredeti hangjegyekkel és Bartalus átirásában) a Hadnagyk tanúsága egykoru másolatban; Ilosvai Tholdijának czimlapja a legrégebb fenmaradt kiadásban (lovass pártviadal) stb. Külön műmellékletül a Képes Krónikának 5-ik lapja van e füzethez csatolva. E lap, mely az initialében Hunor és Magor szarvasvadászatát ábrázolja, tizenhatsz színben adja az eredetinek hasonmását, s mig amaz a középkori miniatűr-festésnek, a másolat a nyomdai technikának valódi remeke. A fedőlapon megvan a latin szöveg magyar fordítása s így tartamilag is érdekes. Bár az ily reproductio rendkívül költséges, az Athenaeum mint kiadó, a későbbi füzetekhez még több nagyszü mellékletet készül adni, ezzel viszsnozván a közönségnek azt az áldozatkészségét, mellyel e házagptóló vállalatot már eddig is oly kitüntetőleg felkarolta. A képes irodalomtörténet c. 20 füzetben adatik ki minden könyvkereskedésben kapható. Egyegy füzet ára 40 kr. Előfizetés 10—10 füzetre legcélszerűbben a kiadóhoz (Athenaeum Könyvkiadóhivatala, Budapest, Ferencziek-Tere 3.) küldhető.

* Siofok Balaton-fürdő czimen csinosan kiállított füzet jelent meg az Eggenberger-féle könyvkereskedés kiadásában Budapesten. Ismertette dr. Preysz Kornél, Szerző a művet dr. Chyzer Kornél osztálytanácsosnak, a belügyminiszterium közegészségügyi osztálya főnökének, a hazai fürdők bizgó ismertetőjének ajánlotta. A 30 lapra terjedő füzet érdekesen vázolja Siofok jövőjét. Szakértők s laikusok egyaránt haszonnal forgathatják.

Törvénszék.

§ Tanuk beidézése. Az igazságügy miniszter a tanuknak nagyobb bünygyi végtárgyalásokra való idézése körül követendő eljárás tárgyában a következő rendeletet adta ki: Az ügyvédi kamarák egyike évi jelentésében azt panaszolta, hogy nagyobb bünygyi végtárgyalásoknál, melyek előreláthatólag több napig tartanak, a kir. bíróságok az összes tanukat rendszerint mindjárt az első tárgyalási határnapon idézik be, minek következtében a tanuk, főleg ha más községből valók, sokszor napokig kénytelenek a kir. törvénszék székhelyén az államkincstár költségére vesztegelni és munkaidejüket várassal eltölteni. Habár a bíróságok némelyike már ez idő szerint is jobb beosztással él, mégis szükségesnek tartom a kir. bíróságokat figyelmeztetni, hogy a beidézéseket bizonyos tervszerű rendben eszközöljék, úgy, hogy az mind az idézett tanuknak, mind az államkincstárnak minél kevesebb megterhelésével járjon.

§ Feleséggyilkosság. Herczeu Mitru nagypéli lakost feleséggyilkosság miatt 15 évi fegyházra ítélte az aradi törvénszék. Az ügyet — mint nekünk telegrafálják a — napokban tárgyalta a nagyvárdi tábla, mely Herczeu büntetését Molnár Géza előadása folytán 12 évi fegyházra szállította le.

§ Átvágta a nyakát. Nagypélen Frik Todor házat befedték Gruja Mojsza és társai. Munka után betértek a házba áldomázni, hol Gruja Koszta és Szekeres János összeverekedtek. Mojsza fejszével sieteti bátyja védelmére s részeg fővel Szekeres nyakszirtjét vágta át, sőt még bátyja oldalbordait is betörte. Szekeres meghalt. A törvénszék tegnap tárgyalta az ügyet s Gruja Mojszát Szilvássy László dr. ügyvédjelölt védelme után súlyos testi sértésért két évi fegyházra ítélte.

Táviratok.

A magyar egyházpolitika.

Budapest, június 20. (Saj. tud. táv.) Egészen beavatott forrásból az egyházpolitikai kérdésekről a következő érdekes részleteket közlik velünk:

Wekerle Sándor miniszterelnöknek, habár a magyar kormány egyáltalán nem bocsátkozott tárgyalásokba e kérdéseket

illetőleg a kuriával, közelebről alkalma lesz az egyházpolitikai kérdésekről a közelebről Bécsbe érkező Agliardi új pápai nuncziussal behatóbb politikai beszélgetést folytatni. A helyzet e sok port fölvert kérdésekre utóbbi időben fölötté javult. Számos tekintély felvilágosítása révén a római kurián mindinkább az a hangulat kezd uralkodóvá válni, hogy végre is legjobb lesz e kérdésekkel szemben a tollerare posse álláspontjára helyezkedni.

Hogy ez a hangulat mennyire erősödött, bizonyítéka ennek az a párbeszéd is, amelyet a primás kíséretében Rómában járt egyik magyar főúr Rómában egy kardinálissal folytatott. A bíbornok a magyar és olasz állapotokat összehasonlítva úgy nyilatkozott, hogy az olasz egyház viszont a daczára, hogy Olaszországban fennáll a polgári házasság, sokkal kedvezőbbek, mint a jelenlegi magyarországi állapotok.

És ez sokat jelent!

A hadgyakorlatok.

Budapest, június 29. (Saj. tud. távirata.) A lapokban említve van, hogy Hieronymi Károly belügyminiszter Bécsben járt.

Mint értesülők, a belügyminiszter Paar gróffal, ő felség első hadsegédével hosszabban értekezett és pedig a Dunántulon tartandó hadgyakorlatok alkalmából felséges és fenséges vendégek elszállásolásáról.

A zágrábi érssk.

Budapest, június 20. (Saját tud. táv.) Mint megbízható helyről értesülők, a zágrábi érseki székre legújabbban a fumei Bedini apátplébánost vették kombinációba.

Szerbek kontra horvátok.

Fiume, június 20. (Saját tud. távirata.) Csinos kis botrány van készülöben. A horvátországi szerbek két hajón kirándulnak Ragurába, a hol vasárnap Gondulics horvát költő szobrát leleplezik. A szerbek demonstrálni akarnak. Szerintük Gondulics szerb és nem horvát költő volt. A szerbek visznek magukkal dalárdákat is. Alapos állapotok ígérkeznek!

Schlauch kitüntetés.

Bécs, június 20. (Saját tud. távirata.) Ünnepeles szertartással a király a hofburgbani kápolnában ma délelőtt tette Schlauch fejére a biboros birétumot a világi és egyházi méltóságok jelenlétében. A szertartás után a király Schlauchot külön kihallgatáson fogadta, bemutatva magának Merry de Valt és Canale grófot.

Clemenceau-Millvoxe affaire.

Páris, június 29. (Saját tud. távirata.) A lapok és a publikum Clemenceau-Millvoxe-affaireről foglalkoznak. Clemenceauról nem kedvezően nyilatkozva. Millevoxe eleinte nem akart vele megverekedni, mire Clemenceau nagyon sértő levelet intézett ségedeihez. Így a párba meg lesz. Már meglehet csütörtökön.

Közgazdaság.

Gazdasági tudósítások.

— Saját levelezőinktől. —

Soborsin, jun. 20.

A Maros kiadása a mélyen fekvő vetéseket mind tönkretette. A magasabb helyeken

a buza szépen áll, bár helyenkint ritkás. A rozs kis kalászu, ritkás, azonban néhol szépen áll. A zab középtermést ígér. A rét középminőségű s elég jó. A legelők kielégítően állanak. Gyömolcs csak kevés lesz. Szőlő közepes termést ígér.

Apácza, jun. 14.

Békés-Csaba és Apácza vidékén kitudó esők voltak, melyek azonban több vetésre már későn jöttek. A buza már elvirágzott, sok bennük az apró kalász; levelei rozsdások. Rozsra késő volt az eső: kat. holdanként csak 3 mm. ígér. Arpa és zab az esőre igen megjavultak; a kalászt hanyják. A tengeri buján gyarapszik. A dohány és takarmányfélék is az esőkre kitűnő gyarapodásnak indultak.

Orczyfalva, jun. 19.

A nedves időjárás szemképződésükben igen akadályozta a veteményeket. A buza szeme nehezen fejlődik. Rozs és arpa egyszágesegek. A zab meglehetősen. A tengeri kielégítő, habár kedvezőtlen időjárásban visszamaradt. A mesterséges takarmányok levágtak, az esők miatt azonban még nem voltak betakaríthatók. Sokszor ereszkednek ködök vetéseinkre, a melyekre károsan hatnak.

— Budapest köbányai sertéskereskedelmi csarnok. 1893. évi június hó 19. A) Hízott sertés árak: Magyar első rendű: Öreg nehéz (páronkint 400 klgron felüli sulyban) 46—46.5 krig. Öreg közép (páronkint 300—400 kilogramm sulyban) 45—46 krig. Fialat nehéz (pkint 320 klgron felüli sulyban) 47.5—48.5 krig. Fialat közép (pkint 251—320 klgr. sulyban) 47.5—48 krig. Fialat könnyű (pkint 250 klgr. terjedő sulyban) 46.—47 krig. II. Magyar szedett: Nehéz (páronkint 280 klgron felüli sulyban) 45—45.5 krig. — Közép (pkint 220—280 klgr. sulyban) 46—47 krig. — Könnyű (pkint 220 klgrig terjedő sulyban) 45.5—46 krig. — Szarbiai: Nehéz (pkint 260 klgron felüli sulyban) 46.5—47.5 krig. — Közép (pkint 220—260 klgr. sulyban) 46.5—47. krig. — Könnyű (pkint 220 klgrig terjedő sulyban) 45.—46 krig. **Sertésleltározás:** 1893. jun. hó 16-án volt készlet 186,009 darab. 1893. június 18-án felhajtott: 2020 db. 1893. június 18-án elszállított 1114 db. 1893. jun. 19-án maradt készletben 186,915 drb. — A hízott sertés üzletirányzata: változatlan.

Szeszüzet.

— Június 20. —

Mai jegyzéseink: Kézárú nagyban nyers szesz 55.—, kicsinyben 55.50 hordó nélkül, per 100 liter % beoörtve 35 frt fogyasztási adót.

Budapesti gabnatözsde.

— Az „Aradi Közlöny“ távirati tudósításai. — Budapest, június 20. d. u. 5 óra.

Gabona	Faj	Irányzat	100 kilogramm frt
Buza	bánási	szilárd	8.30—8.70
	tiszavidéki	"	8.40—8.95
	pestvidéki	"	8.35—8.90
	fehérmezei	"	8.35—8.90
	bácskai	"	8.40—8.95
	észak-magyarországi	"	8.40—8.95
Roza	—	szilárd	6.70—6.85
Árpa	takarmány	lanyha	5.80—6.10
	égetni való	"	—
	sörfőzdei	"	—
Zab	—	lanyha	6.85—7.15
Tengeri	bánási	szilárd	—
	másnemű	"	5.20—5.25
Káposzta-repoze	—	szilárd	—
Köles	—	lanyha	4.20—4.45
Subjogbna kiirtide	Buza tavaszra	lanyha	8.49—8.51
	június 1894	"	8.48—8.50
	ősze	"	8.48—8.50
	Tengeri május-június 1894	lanyha	5.16—5.19
szept-október 1893	"	5.20—5.22	
Zab Budapest sz. tavaszra	lanyha	6.50—6.52	
Budapest sz. őszre	"	—	
Káposzta-repoze	—	lanyha	15.60—15.70
aug.-szeptember 1893	lanyha	—	

Hivatalos árfolyamok

a budapesti áru- és értéktözsden.

Budapest, 1893. június 20.

Magyar aranyjárdék 1/100	—
Magyar aranyjárdék 4/100	118.—
Magyar papírjárdék 5/100	95.—
Magyar vasúti kölcson	124.—
Magyar keleti vasúti államkötvény I. kibocsajtás	—

Magyar keleti vasúti államkötvény II. kibocsajtás	—
Magyar keleti vasúti államkötvény III. kibocsajtás	121.—
Magyar földterhermentesítési kötvény	—
Magyar földterhermentesítési kötvény záradékkal	—
Temes-bánati földterhermentesítési kötvény	—
Temes-bánati földterhermentesítési kötv. záradékkal	—
Erdélyi földterhermentesítési kötvény	—
Horvát-szlavon földterhermentesítési kötvény	—
Magyar szállodézsmaavltsági kötvény	—
Magyar nyeremónysorsjegy-kölcson	148.—
Tiszaszabályozási és szegedi kölcson	141.50
Oszták járadék papírban	98.10
Oszták járadék ezüstben	98.—
Oszták járadék aranyban	117.25
1860-iki államsorsjegyek	147.50
Oszták-magyar bankrészcvény	990.—
Magyar hitelbank-részcvény	409.75
Oszták hitelintézet-részcvény	339.50
Ezüst	—
Cs. és klr. arany	5.82
20 frankos arany (Napoleonkor)	9.77
Német birodalmi márka	60.25
London	123.—
30 márkás arany	12.07

Vizjelzés.

1893. évi június hó 20-án reggel 7 órakor észlelt hőmérsék, időjárás, vizállás.

Észlelési állomás	Hőmérsék C°	Időjárás	Vizállás cztimétr.
Branyicska	+ 17°	derült	+ 178
Arad	+ 20°	derült	+ 121
Makó	+ 23°	derült	+ 330
Szeged	+ 23°	derült	+ 686

A + jel a 0 feletti hőmérsék és vizállásokat jelzi. A — jel a 0 alatti hőmérsék és vizállásokat jelzi. Arad, 1893. június 20.

A m. kir. folyammérnökli hivatal.

Idegenek névsora Aradon.

— Június 20. —

Fehér Kereszt szálloda: Ritoók Zsigmond kir. itélőtáblai elnök, Nagyvárad. Kovács István magánzó, Radna. Barcsayné L. magánzó, Déva. Weisz Réla kereskedő, Szeged. Pollák J. kereskedő, Temesvár. Haltenberg Viktor tanár, Herkulesfürdő. Orlsbach Hugó tanár, Bécs. Dr. Makray L. ügyvéd, Lugos.

Vass szálloda: Adamovits Hugó igazgató, Nadas. Csak Lajos birtokos és neje, Budapest.

Három Király szálloda: Kure János jegyző, Szapáryliget. Kleinné N. magánzó, Temesvár. Keler N. szatler, Kisjenő.

Arany Kulcs szálloda: Laczó Endre tanító, B.-Csaba. Moskovits Ignác regalebélő, Acsucza. Glück Mauó hivatalnok, Arad. Münchner Jakab szódavizgyáros, Nagyvárad.

Vasúti szállója: Bárány Dávid kereskedő, Mezöhegyes. Barkó Lajos jogász, Obrásza. Asbóth Béla királyi gárdatiszt, Brassó. Demeter Ernő ellenőr, Temesvár.

Felölös szerkesztő: Vass Géza.

Nyiltér.*

Az aradi polgári takarékpénztár
(Minorita-palota, földszint)

kölcsönöket nyujt ház- és földbirtokra

bekebelezés mellett,

20 évi törlesztésre, 100 forint tartozás után évi 8 1/2 forint tőke és kamat együttes fizetése mellett;

38 évi törlesztésre, 100 forint tartozás után évi 6 forint tőke és kamat együttes fizetése mellett, vagy 6% kamatra a tőkének tetszés szerinti időben való törlesztése mellett.

Fennálló kölcsönöket kedvező feltételek mellett convertál. A kölcsön-ügyletek gyors és előzékeny lebonyolítása biztosítottatik.

501 1—10

Az igazgatóság.

* Az ezen rovat alatt közölttekt nem vállal felelősséget a szerk.



Vasuti vonatok menetrendje.

Ervényes 1893. évi május hó 1-től.

Aradról—Budapestre :

Állomások	Személy- vonat	Gyorsvon.	Személy- vonat	Személy- vonat	Személy- szállító tehervonat
Arad indul	11.25 délelőtt	8.20 d. e.	9.45 este	5.18 reggel	4.35 délután
Kurtics "	11.53 "	8.38 "	10.16 "	5.44 "	5.17 "
Csaba "	12.58 délután	9.20 "	11.45 éjjel	6.44 "	7.00 este 6.
Szolnok "	4.05 "	11.22 "	3.00 "	—	—
Budapest érk.	7.25 "	1.20 d. u.	8.30 reg.	—	—
Bécs d. v. t. "	6.20 reggel	7.20 este	3.00 d. u.	—	—

Budapestről Aradra.

Állomások	Személy- vonat	Gyorsvon.	Személy- vonat	Személy- vonat	Személy- szállító tehervonat
Bécs d. v. t. indul	10.00 este	8.05 d. e.	2.15 d. u.	—	—
Budapest "	8.10 reg.	1.55 d. u.	10.00 este	—	—
Szolnok "	11.14 d. e.	4.02 "	1.31 éjjel	—	—
Csaba "	2.18 d. u.	5.57 "	4.34 reg.	7.09 regg.	7.10 este
Kurtics "	8.23 "	6.39 este	5.43 "	8.38 "	8.17 "
Arad érkezik	3.50 "	6.57 "	6.10 "	9.10 "	8.45 "

Aradról Gyulafehérvárra és vissza.

Állomás	Szem.- vonat	Szem.- vonat	Vegy.- vonat	Szem.- vonat	Állomás	Szem.- vonat	Szem.- vonat	Szem.- vonat	Szem.- vonat
Arad ind.	4 ³⁰ du	6 ⁵⁵ r.	2 ³⁵	7 ²⁵ du	Budapest ind.	8 ⁵⁰ r.	4 ¹⁰ du	—	—
Györök "	5 ⁰⁵ "	6 ¹⁰ "	2 ⁴⁵	7 ⁴⁰ "	Pécska "	5 ¹⁵ du	9 ¹² e.	—	—
Paulis "	5 ¹⁴ "	7 ¹⁹ "	3 ⁰⁰	8 ³⁵ "	Brassó "	7 ²⁵ o.	4 ²⁰ r.	—	—
Radna "	5 ²² "	7 ²⁷ "	4 ⁰⁰	8 ⁴⁵ "	Kolozsv. "	11 ¹⁰ 6.	8 ³⁰ "	—	—
Soborsin "	7 ⁰¹ e.	8 ⁰⁶ d. e.	—	—	Tövis "	3 ⁰⁴ "	1 ³⁵ du	—	—
M.-Illye "	8 ¹¹ "	10 ⁰⁶ "	—	—	Gyulafeh. "	3 ⁵⁰ "	2 ⁴⁴ "	—	—
Déva "	8 ²⁵ "	10 ²⁰ "	—	—	Piski "	5 ⁵⁸ "	3 ⁵² "	—	—
Piski "	9 ⁵⁹ 6j.	11 ⁰⁴ "	—	—	Déva "	6 ⁰⁸ "	4 ¹⁶ "	—	—
Gyulafeh. érk.	11 ²² "	12 ⁴⁴ "	—	—	M.-Illye "	6 ⁵⁸ "	5 ⁰⁶ "	—	—
Tövis "	1 ⁵⁶ "	1 ³⁰ du	—	—	Soborsin "	8 ¹⁸ "	6 ⁰⁸ e.	—	—
Kolozsv "	4 ⁴⁸ "	5 ¹⁴ "	—	—	Radna "	9 ⁵⁸ de	7 ⁵⁶ "	—	5 ³⁷ r
Brassó "	8 ⁰⁰ r.	10 ⁰⁶ 6.	—	—	Paulis "	10 ¹² "	8 ³⁸ "	—	5 ⁵⁵ "
Pécska "	1 ¹⁴ "	6 ²⁹ r.	—	—	Györök "	10 ⁴⁸ "	8 ⁴⁴ "	—	6 ⁴⁷ "
Budapest érk.	9 ¹⁵ "	12 ¹⁰ du	—	—	Arad érk.	11 ⁰⁰ "	8 ⁵⁵ éj.	—	7 ⁰⁰ "

Borosjenőről—Csermőre és vissza

Állomások	Vegy. v.	Vegy. v.	Állomások	Vegy. v.	Vegy. v.
Arad indul	6.45 reg.	4.45 d. u.	Csermő indul	4.50 reg.	2.50 d. u.
Borosjenő "	10.00 d. e.	7.45 este	Borosjenő érkezik	5.50 "	3.50 "
Csermő érkezik	11.00 "	8.45 "	Arad "	8.45 "	7.05 este

Aradról Nagyváradra és vissza.

Állomások	Személy- vonat	Állomások	Személy- vonat
Arad indul	5.30 reg.	Nagyvárad indul	10.08 d. e.
Kurtics "	5.57 "	Ósi "	10.19 "
Békés-Csaba "	7.22 "	Less "	10.38 "
Gyula "	7.44 "	Csőffa "	10.54 "
Sarkad "	8.04 "	Szalonta "	11.19 "
Szalonta "	8.40 "	Sarkad "	11.53 "
Csőffa "	8.59 "	Gyula "	12.18 d. u.
Less "	9.17 "	Békés-Csaba "	2.13 "
Ósi "	9.35 "	Kurtics "	3.18 "
Nagyvárad érkezik	9.46 "	Arad érkezik	3.45 "

Aradról—Szegedre és vissza.

Állomások	Szem. v.	Szem. v.	Teherv.- v.sz.sz.	Állomások	Teherv.- sz. sz.	Szem. v.	Személy- vonat
Arad ind.	5.00 reg.	4.00 d. u.	6.21 re	Bécs d. v. t. ind.	9.00 est.	9.15 d. e.	11.00 6.
Szt.-Tamás "	5.25 "	4.27 "	6.48 "	Budapest érk.	2.40 "	7.00 este	8.30 re
Pécska "	5.43 "	4.48 "	7.15 "	Szabadka "	2.15 "	—	9.51 d.
Battonya "	6.12 "	5.20 "	7.55 "	Szeged "	6.00 "	3.00 reg.	2.00 d.
Tompa "	6.24 "	5.32 "	8.09 "	Szőreg "	6.14 "	3.20 "	2.30 "
Pereg "	6.35 "	5.43 "	8.21 "	Deszk "	6.25 "	3.35 "	2.45 "
M.-hegyes "	6.50 "	6.00 "	8.40 r.	K.-Zombor "	6.50 "	4.08 "	3.20 "
Cs.-Palota "	7.22 "	6.42 "	9.37 "	Makó "	7.05 "	4.26 "	3.38 "
Nagylak "	7.38 "	7.02 este	10.03 "	Apátfalva "	7.28 "	5.15 "	4.40 "
Apátfalva "	8.02 "	7.30 "	10.33 "	Nagylak "	7.47 "	5.42 "	5.15 "
Makó "	8.21 "	7.52 "	10.56 "	Cs.-Palota "	8.01 "	6.02 "	5.38 "
K.-Zombor "	8.42 "	8.28 "	11.41 "	M.-hegyes "	8.20 "	6.26 "	6.08 "
Deszk "	9.06 "	8.56 "	12.10 "	Pereg "	8.42 "	7.18 "	7.18 "
Szőreg "	9.21 "	9.15 "	12.30 "	Tompa "	8.51 "	7.29 "	7.29 "
Szeged érk.	9.33 "	9.29 "	12.45 "	Battonya "	9.02 "	7.46 "	7.52 "
Szabadka "	1.20 "	—	6.00 "	Pécska "	9.26 "	8.15 "	8.34 "
Budapest érk.	1.25 "	6.48 reg.	8.50 "	Szt.-Tamás "	9.39 "	8.30 "	8.54 "
Bécs ny.p.u. "	7.05 reg.	1 ⁰⁰ /5 ⁵⁵ d. u.	6.40 "	Arad érk.	10.00 "	8.55 "	9.25 "

Mezőhegyesről—Kétegyházára és vissza

Állomások	Vegy. v.	Vegy. v.	Állomások	Vegy. v.	Vegy. v.
Mezőhegyes indul	9.00 reg.	8.25 este	Budapest indul	10.00 este	8.10 ro
Kamarásmajor "	9.12 "	8.37 "	Kétegyháza "	5.15 reg.	3.00 d. u.
Nesze "	9.20 "	8.47 "	Bánkut "	5.35 "	3.22 "
Kovácskő "	9.37 "	9.05 "	M.-Bodzás "	5.49 "	3.40 "
Bánhegyes "	10.00 "	9.28 "	Bánhegyes "	6.00 "	4.02 "
M.-Bodzás "	10.22 "	9.50 "	Kovácskő "	6.23 "	4.25 "
Bánkut "	10.37 "	10.04 "	Nesze "	6.35 "	4.39 "
Kétegyháza érkezik	11.00 "	10.25 "	Kamarásmajor "	6.43 "	4.48 "
Budapest m. & v. "	7.25 d. u.	6.30 reg.	Mezőhegyes érkezik	6.55 "	5.00 "

Aradról—Gurahonczra és vissza.

Állomások	Szem. v.	Vegy. v.	Állomások	Szem. v.	Vegy. v.
Bpest máv. ind.	8.10 d. e.	9.30 este	Gurahoncz indul	4.00 reg.	2.00 d. u.
Arad "	4.45 d. u.	6.45 reg.	Almás-Acsil "	4.19 "	2.19 "
Ótvényes "	5.10 "	7.11 "	Kotsuba "	4.31 "	2.30 "
Zimánd Ujfalu "	5.19 "	7.21 "	Borossebes-B. "	4.53 "	2.54 "
Uj-Szt-Anna "	5.45 "	8.00 "	Kornyest-Berz "	5.06 "	3.08 "
Kerek "	6.06 "	8.09 "	Repszeg "	5.15 "	3.17 "
Nilágos "	6.24 "	8.28 "	Bokszeg-Beél "	5.27 "	3.30 "
M.-Magyarád "	6.32 "	8.36 "	Tamánd "	5.36 "	3.39 "
Pankota "	6.49 "	8.52 "	Borosjenő "	5.55 "	3.57 "
T.-Kurtakér "	6.56 este	8.59 d. e.	Apatelek "	6.07 "	4.15 "
Apatelek "	7.13 "	9.17 "	T.-Kurtakér "	6.23 "	4.35 "
Borosjenő "	7.40 "	9.48 "	Pankota "	6.38 "	4.51 "
Tamánd "	7.58 "	10.06 "	M.-Magyarád "	7.03 "	5.09 "
Bokszeg-Beél "	8.07 "	10.15 "	Világos "	7.11 "	5.17 "
Repszeg "	8.20 "	10.27 "	Kerek "	7.29 "	5.27 "
Kornyest-Berz "	8.29 "	10.35 "	Uj-Szt-Anna "	7.38 "	5.47 "
Borossebes-B. "	8.44 "	10.53 "	Zimánd "	8.14 "	6.34 "
Kotsuba "	9.03 "	11.14 "	Ótvényes "	8.21 "	6.41 "
Almás-Acsil "	9.15 "	11.27 "	Arad érk.	8.45 "	7.05 este
Gurahoncz érk.	9.33 "	11.45 "	Budapest "	7.25 d. u.	6.30 reg.

Uj-Szt.-Annáról—Kétegyházára és vissza

Állomások	Vegy. v.	Vegy. v.	Állomások	Vegy. v.	Vegy. v.
Uj-Szt-Anna indul	8.10 d. e.	6.30 este	Budapest máv. indul	10.00 este	8.10 reg.
Simánd "	8.41 "	7.01 "	Kétegyháza "	5.20 reg.	3.02 d. u.
Kisjenő-Erdőhegy "	9.20 "	7.40 "	Elek "	5.36 "	3.20 "
Székudvar "	9.36 "	7.56 "	Ottlaka "	5.47 "	3.32 "
Sikló "	9.51 "	8.11 "	Sikló "	6.00 "	3.45 "
Ottlaka "	10.05 "	8.25 "	Székudvar "	6.15 "	4.00 "
Elek "	10.22 "	8.40 "	Kisjenő-Erdőhegy "	6.42 "	4.25 "
Kétegyháza érkezik	10.37 "	5.55 "	Simánd "	7.11 "	4.55 "
Budapest m. & v. "	7.25 este	6.30 reg.	Uj-Szt-Anna érkezik	7.40 "	5.25 "

Aradról Temesvárra és vissza.

Állomások	Személy- vonat	Vegy.- vonat	Vegy.- vonat	Állomások	Személy- vonat	Vegy.- vonat	Vegy.- vonat
Arad indul	6.25 e.	5.58 reg.	11.30 d. e.	Temesvár in.	8.00 r.	1.11 d. u.	8.15 ste
Uj-Arad "	6.48 "	6.09 "	11.54 "	Orczfalva "	8.45 "	2.16 "	9.21 "
Németség "	7.05 "	6.27 "	12.19 d. u.	Vinga "	9.02 "	2.41 "	9.46 "
Vinga "	7.32 "	6.46 "	12.47 "	Németség "	9.17 "	2.58 "	10.07 "
Orczfalva "	7.48 "	6.58 "	1.04 "	Uj-Arad "	9.34 "	3.31 "	10.39 "
Temesvár ér.	8.42 "	7.39 "	2.04 "	Arad érk.	9.44 "	3.45 "	10.55 "

Rozsnyay Mátyás

gyógyszertára

és művegytani laboratoriuma
Aradon, Szabadságtér.

Szívesen ajánlkozik minden bárhol és bárki által hirdetett gyógyszer-különlegesség beszerzésére, s készletben tart következő megbízható hatású szereket:

Chinin-cukor és Chinin csokoládé, gyermekeknek kedvező hideglelés elleni szer, melyet a magyar orvosok és természetvizsgálók pályadíjjal kocsoroztak. Mind az öt világrészben el van terjedve. Egy darab 6 kr.

Misera-cseppek, szerint, legmegbízhatóbb szer hideglelés ellen felnőttek számára. Egy üveg 75 kr.

Circassian, Biztos hatású és ártalmatlan szerekből összeállított hajfestőszőr — Egy üveg 1 frt 40 kr.

Dr. Brnatzik fogcseppje, Barmely fogfájást azonnal megszüntet. 1 üveg 35 kr.
A Rozsnyay-féle

Serail-arczkenőcs, Az arcon mutatkozó szeptők, pattanások és májfoltok elűzésére a legalkalmasabb szer, mely bőrmépit hatásában minden más szert felülmúl. Egy kis téglő 70 kr. és egy nagy téglő 1 frt.

Anosmin, A lábizzadás és feltörés ellen biztosan használható. Egy üveg 50 kr.

Valóditokaji bor, Kétféle minőségűek, dr. Szabó Gyula világhírű pincéséből. Ára 1 üvegnek 3 és 5 frt.

Ménesi aszúbor, Egy 35 centil. üveg 1 frt 50 krajczár.

Chinabor, 2/3 Chinatartalommal. Egy 30 centiliteres üveg 1 frt.

Vasas Chinabor, 2/3 Chinin és vasoxyd tartalommal. Egy 30 centil. üveg 1 frt.

Pepsinbor, 2/3 tartalommal. Egy 20 centiliteres üveg 1 frt.

Üvegmaró tinta, Egy üveg 1 frt.

Salon-bengáli tüzek, Füst és szag nélkül, vörösfényes és sárga színben. Egy ki 2 frt.

Magnesium fáklyák, 150 normal gyertya égő, 1 drb 60 kr. 12 perczig égő, 1 drb 1 frt 10 kr. 24 perczig égő, 1 drb. 2 frt 10 kr.

Iroda tintapor, (Fekete vagy violaszínben) 1 adag 1/4 literre 10 kr.

Dr. Kepes fagybalzsama, A megfagyott kezet vagy lábát 3-4 nap alatt biztosan meggyógyítja. Egy téglő ára 40 kr.

Lang rheuma ellenes szer, Mindenféle eredt rheumás és csuzos fájalmak ellen igen híres és keresett szer. Egy üveg ára 30 kr.

Dr. Kelen köhögés elleni pora, mely mindenféle köhögést biztosan gyógyít. Ára 40 kr.

Mindenzen gyógyszerek — a pakolási csekély költségek hozzáadásával — bárhova posta útján is elküldetnek. Ugyancsak ezen gyógyszertárban minden vegyvizsgálatra megbízánk elfogadtatnak és lelkiismeretesen teljesítetnek
279-11

66373.sz.

M. kir. államvasutak.

Hirdetmény.

Keletnémet-magyar vasuti kötelék.

Folyó évi június 15-én a fentnevezett kötelei díjszabás II. része, I. fuzetéhez a XI. pótlék lép életbe, mely

I. az előző és külön határozományok megváltoztatását,

II. az I. és 2. sz. kivételes díjszabások alkalmazására vonatkozó határozományok megváltoztatását,

III. Breslau Mark-Bahnhof állomásnak a díjszabásba való felvételét,

IV. a 22. és 34. sz. kivételes díjszabások kiegészítését illetve Eperjes állomásnak a 22. sz. kivételes díjszabásba való felvételét.

V. Bellus állomásnak a 23. sz. kiv. díjszabásba való felvételét,

VI. a kőbányai állomásoknak és Temesvár-Gyárváros állomásoknak a 25. sz. kiv. díjszabásba való felvételét,

VII. új 41. sz. kivételes díjszabást (vaj-szállításra)

VIII. Sosuovice helyben és átmenet állomás díjtételeinek érvényen kívül helyezését,

IX. Allomási név-változtatást,

X. a kilométermutató kiegészítését tartalmazza.

Ezen díjszabási pótlék a részes vasutigazgatóságoknál 0,30 márka = 18 kr-ért megszerezhető.

Budapest, 1893. május hóban.

A m. kir. államvasutak igazgatósága a többi részes vasutak nevében is.

Csanádvármegye alispánjától.

5871 | 893. ad.

494 2-2

Hirdetmény.

Csanádvármegye közönsége folyó évi 2 kgy. 2157. ikt. sz. alatt hozott határozatával Makón egy megyei fiu- és leányvárház létesítését határozván el, annak felépítését a nagyim. m. kir. bölgyminiszterium f. évi 45365. sz. alatt kelt rendeletével 69874 frt 84 kr. erejéig engedélyezte.

A midőn ezen munkálatra az árlejtés ezennel megnyitattik, felhivatnak vállalkozók, hogy ajánlataikat 10%-os biztosítéki összeggel ellátva, Csanádvármegye alispáni hivatalához **folyó évi július hó 8-ik napjának d. e. 9 órájáig**, a mikor is az árlejtés megtartatni fog, annyival inkább beadják, mert a később érkezettek figyelembe vételni nem fognak.

A költségvetés, tervezetek, a részletes és általános építési feltételek, mely utóbbiaknak vállalkozók magukat alávetni kötelesek, a Csanádvármegyei m. kir. államépítészeti hivatalnál a rendes hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Kelt Makón, 1893. évi június hó 16-án.

Meskó Sándor,
alispán.



A mindenféle titkos, nemi betegség és hólyaghurut ellen, közgyógyyszer ezelőtt oly általános mint kedveltségben részesült Copavak-blazsam, ma már alig jön használatba részint kellemetlen szaga és íze, részint a felbűfögés, hányinger s más egyéb gyomor bajok miatt melyet használata okoz.

A Midy ur által feltalált tiszta, lepárolt Santal-szesz nem bír ezen kellemetlen tulajdonság egyikével sem, s 48 óra alatt még a legidültebb s legfájdalmasabb kifolyásoknak is anélkül, hogy a gyomornak terhére lenne, s minden befecskendezés segélye nélkül csaknem teljes megszüntetés idejéig.

Egy üveg ára használati utasítással s 50 tokecskával 2 frt 10 kr. 9 12-12

Raktárhelyiség Páris: 8. Rue Vivienne.

Kapható:

RING LAJOS

„Angyalhoz” ozlmettt gyógyszer-tárában Aradon, Asztalos Sándor-utca 1-36 szám.

7636/kh.

487 1-3

Hirdetmény.

A cs. és kir. 33. gyalog serezed parancsnokságnak 1056/893. sz. a. kelt átirata szerint f. é. június hó 12-én nevezett ezred legénysége által a családi nagy erdőben harcszerű czéllövészet fog tartatni.

Ezen körülményt azzal hozom a közönség tudomására, hogy a kérdéses napon az erdőben való tartózkodástól szigorú büntetés terhe mellett óvakodjanak.

Arad, 1893. június 14.

Sarlot,
főkapitány.

2529-893.

418. 3-3.

Hirdetmény.

A nagymélt. m. kir. Belügyminiszter urnak 1892. évi február 4-én 93300-91 és 1893. évi január hó 24-én 6136 sz. a. körrendeletét nyomán ezennel közhírré tétetik, hogy a katonai háromszögelési jelek vagy gulák, továbbá az alap, vagy szintezési oszlopok és a szintezési magassági jegyek, nemkülönben az 1891. évi XII. t. cz. 4. §-a alapján a kataszteri földmérés czéljából létesített oszlopok és egyéb jelzők megrongálása vagy megkárosítása, azon minőségére való tekintet nélkül, a kapitányi hivatalnak azonnal tudomására hozandók és a kapitányi hivatal által jövőre re egyenesen és kizárólag a m. kir. háromszögméreti számító hivatalnak (Budapesten I.

kerület vár, Verböczy utca 7. sz.) lesznek bejelentendők.

Mindazok, kik a fentebb jelzett katonaság háromszögelési, vagy a polgári hatóság kataszteri jelzőit vagy megrongálják, vagy eltávolítják s más helyre helyezik, vagy elhordják és megsemmisítik, kihágást követnek el, s azért az illetékes bíróság által szigorúan fognak büntettetni.

Arad, 1893. évi május hó 26-án.

Sarlot Domokos,
főkapitány.

7510 | 893. kh.

493 1-3

Felhívás!

A múlt évben 6105. sz. a. közzétett hirdetménnyel a város területén a telephon hálózat és a kocsik közlekedés biztonságára való tekintetből a sárkányzás; továbbá a szabad járás-keles érdekében a járdáknak velőcipédezés és játéktérül való használata be lett tiltva.

Mivel azonban azt tapasztalom, hogy egyesek ezen tilalom létezéséről megfigyeltek, ismételten felhívom az érdekelt szülőket, hogy gyermekeiket a **sárkányzástól** és a gyalogutakon való játszástól szigorúan visszatartsák, minél a serdületlen gyermekek kihágásáért a szülők lévén felelősök, azok lesznek büntetve.

Aradon, 1893. június hó 16-án.

Sarlot Domokos,
főkapitány.

469/1893. gazd. sz.

469 1-3

Arlejtési hirdetmény.

Arad sz. kir. város gazdasági széke a gájai kisdédóvó előcsarnokának elzárása és beüvevelésével kapcsolatos munkáknak elkészítése iránt folyó évi június hó 26-án d. e. 10 órakor árlejtést tart.

Kikiáltási-ár 240 frt.

Bánompénzüll leteendő a kikiáltási ár 10%-a készpénzben vagy elfogadható értékpapirokban.

Az árlejtésben részt lehet venni szóbeli és írásbeli ajánlatokkal.

Az írásbeli ajánlatok lezárta a szóbeli árlejtés megkezdése előtt nyújtandók be, s csak akkor vétetnek figyelembe, ha azokhoz a bánompénz mellékelve van, s ha az ajánlatot tevő kijelenti, hogy az árlejtési feltételeket ismeri és elfogadja.

Az árlejtési feltételek a gazdasági tanácsnoknál az árlejtést megelőzőleg is megtekinthetők.

Arad sz. kir. város gazdasági széke 1893. évi május hó 5-én tartott üléséből.

Kiadta:

Lőcs Rezső,
aljegyző.

7406 k. h.

484. 1-3

Hirdetmény.

Felmerült eset alkalmából arról győződtem meg, hogy a helyi piacainkon egyesek művaját árulnak, mely művaj az orvosi szakvélemény szerint az egészségre ugyan nem ártalmas, de mert részben vaj, részben zsiradékokból áll, a tiszta vajnál kevesebb tápértékkel bír.

Nehogy tehát a jóhiszemű vásárló közönség tévedésbe ejtessék, — elrendelem, hogy azok, kik művaját akár a piacon, akár az üzletben áruba bocsájtanak, ezen árut „m ü v a j” felirattal kötelesek ellátni.

Ezen rendelet ellen vétők az 1876. évi XIV. t.-cz. 7. §-a alapján büntetve lesznek.

Aradon, 1893. évi június hó 10-én.

Sarlot Domokos,
főkapitány.